

[Hassing Jørgensen.]

sig Fordeling af vore Indkøb, saaledes at vi fortrinsvis har kunnet indkøbe de nødvendige Raastoffer til Landbrug og Industri. Naar vi — som vi har det — har staaet over for en ret pludselig Nedskæring af det Beløb, for hvilket vi kunde indkøbe Varer i Udlandet, siger det sig selv, at det maatte være os magtpaaliggende at skelne stærkt mellem de Varer, vi kunde undvære, og de Varer, som det er aldeles nødvendigt for os at faa hjem.

De nu foreslaaede Ændringer i Systemet, som er fremkommet fra Erhvervsorganisationernes Side, respekterer, saa vidt jeg kan se, i det væsentlige Valutakontoret som regulerende Instrument til Opretholdelse af Handelstraktater. Den Henføring af Varerne til en fri, en delvis bunden og en bunden Liste, som disse Forslag gaar ud paa, kunde jo for den Sags Skyld ogsaa godt udarbejdes af Valutacentralen. Spørgsmaalet er kun: I hvilket Omfang er denne Fordeling hensigtsmæssig? Vi forstod af den højtærede Handelsministers Udtalelser, at de to Listes, den frie Liste og den delvis bundne Liste, sandsynligvis aldeles vilde sprænge vore Valutaforhold. Det maa man jo dog tage Hensyn til. (*Christmas Møller*: Tror det ærede Medlem paa det?). Jeg for mit Vedkommende er særdeles ængstelig for, at disse vilde fremkalde en meget betydeligt forøget Import. I Fortegnelsen f. Eks. over de frie Varer ser jeg vel, at der findes en Række Artikler, som nok kunde have handelspolitisk Betydning, men som maaske dog tilsammen ikke betyder saa forfærdelig meget, og jeg vil henstille til den højtærede Handelsminister, at Valutacentralen her udviser den forsvarligst mulige Liberalitet.

Saaledes som Ordningen foreslaas fra Erhvervsorganisationernes Side, tager den ogsaa et vist Hensyn til Nødvendigheden af en hensigtsmæssig Fordeling af Importen ved saa vidt muligt at befordre Indførselen af Raastoffer til Landbrug og Industri; men efter min Anskuelse kommer man ikke uden om, at Ordningen indeholder en ikke ganske ringe Opfordring til Forøgelse af Importens Totalbeløb. Importens Totalbeløb skulde nok vise sig at have stor Tilbøjelighed til at stige. Men ikke desto mindre giver Erhvervsorganisationerne Afkald paa Valutacentralen som Instrument til at begrænse Importens Beløb til, hvad vi kan betale. Det siges ogsaa ganske klart, at dette, som er det valutariske Hensyn, kan man roligt overlade til Nationalbanken; den skal nok være i Stand til ved Hjælp af sine bank-

tekniske Midler at regulere Importens Totalbeløb, saaledes at vi kan holde Balancen. Jeg skal være den sidste til at paastaa, at dette ikke kan lade sig gøre, men jeg er meget ængstelig for, at Nationalbanken ikke vil forstaa at bevare det meget nødvendige, men muligvis ogsaa vanskelige Maadehold. To Gange — to Gange har vi oplevet, at Nationalbanken ved sin Diskonto- og Kreditindskrænkningspolitik har været lige ved at kvæle alt Erhvervsliv. Lad os ikke opleve det tredje Gang.

Det eneste forsvarlige Grundlag, der for Tiden vilde være for at overlade Reguleringen af Landets Valuta til Nationalbanken, er, at denné bliver forsynet med en meget væsentlig Valutareserve, og dette kan efter min Anskuelse ikke opnaas, uden ved, at Landet — det være sig Staten ved direkte Statslaan eller Nationalbanken ved en Valutakredit — forskaffer sig de fornødne Midler fra Udlandet. Hvis vi ikke kan og ikke vil gaa den Vej, kan vi efter min Anskuelse ikke opgive Valutacentralen. Vi kan ikke risikere, at Kronekursen ikke kan holdes; det ved jeg dog at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller er enig med mig i; men vi kan heller ikke risikere, at Landets Erhvervsliv bliver bragt i en saadan Situation, at den i Forvejen saa truende Arbejdsløshed væsentlig forøges paa Grund af drastiske Forholdsregler fra Nationalbankens Side.

Der er maaske mange, som vil ryste paa Hovedet ad denne Udvej med at optage et stort Laan i Udlandet, saaledes som jeg foreslaar. Jeg for min Part vilde ønske, at det skete, og at det skete ved Hjælp af direkte Statslaan, fordi det efter mit Skøn er paa Tide, at Statens Likviditet væsentligt forbedres. Men det er altsaa afgørende for mig, at et saadant stort Laan optages under den ene eller den anden Form, og hvis det sker, vil jeg for mit Vedkommende sige, at saa vilde det maaske ikke være særlig betænkeligt for os at gaa til nogle Lempelser i de bestaaende Forhold. Jeg ønsker naturligvis ikke, at vi skulde gaa til en saadan Disposition, at Importen meget stærkt oversteg Eksporten. Jeg vil selvfølgelig ikke tilraade, at man fulgte en Politik, under hvilken et saadant Laan vilde blive brugt i Løbet af forholdsvis kort Tid. Vi maa — det maa man jo altid, naar man optager et Laan — have de bedste Forsætter.

Naar jeg maaske synes at anlægge et noget optimistisk Synspunkt i denne Henseende, er det ud fra en ganske vist meget individuel Bedømmelse af den kommende